

STATENFRACHTIE
Zeeland

Statenfractie
Zeeland

Statenfractie
Zeeland

Motie landbouwer wordt zoetwatermanager

Provinciale Staten van Zeeland, in vergadering bijeen op vrijdag 10 november 2023,

Constateerende dat:

- Klimaatverandering leidt tot stijgende gemiddelde temperaturen, hitte, droogte, frequentere extreme zomerbuien en nattere winters, waardoor de landbouwsector met veel uitdagingen wordt geconfronteerd;
- De regionale droogtegevoeligheid van akkerbouwgebieden, met name in het zuidwestelijk kleigebied, toeneemt en een grotere uitdaging vormt voor agrariërs, zoals recentelijk benadrukt door een rapport van Rabobank¹;
- Akkerbouwbedrijven op hoge zandgronden in Brabant en Limburg en op kleigronden in Zeeland, West-Brabant en de Zuid-Hollandse eilanden in toenemende mate kwetsbaar zijn voor droogte, met name Zeeland vanwege de gecombineerde dreiging van droogte en verzilting.
- Het areaal zaai-uien in Zeeland, een droogtegevoelig gewas, tussen 2017 en 2022 bijna is gehalveerd.
- Akkerbouwers in de toekomst behoefte hebben aan de juiste balans tussen bodemeigenschappen, irrigatiemogelijkheden en bouwplannen, evenals maatregelen om maximaal water vast te houden en te anticiperen op situaties met minder zoet water.

Overwegende dat:

- De landbouw in Zeeland cruciaal is voor de regionale economie en voedselvoorziening; oftewel voedselzekerheid;
- De beschikbaarheid van zoet water van groot belang is voor de opname van nutriënten, waaronder stikstof, waardoor deze minder gevoelig zijn voor uitspoeling, wat nodig is voor het halen van de KRW-doelstellingen²;
- Verdroging voor de natuur eveneens een groot probleem vormt met inklinking van veen, het verzakken van huizen en wegen als mogelijke gevolgen;
- Het bevorderen van innovatieve, droogtebestendige landbouw van groot belang is om de toekomstige uitdagingen van klimaatverandering en droogte in Zeeland aan te pakken;

¹ <https://www.rabobank.nl/kennis/d011398319-akkerbouwer-wordt-zoetwatermanager-de-invoed-van-toenemende-droogte-op-de-nederlandse-akkerbouw>

² http://m.spaarwater.com/content/27227/download/clnt/87226_SW2-03-19-technische_rapportage_zuinig_met_zoetwater_12_3_19.pdf#page37

- Proeftuinen voor innovatie en duurzame landbouwmethoden kunnen dienen als waardevolle platforms om de ontwikkeling en toepassing van droogtebestendige technologieën te stimuleren;
- Verschillende initiatieven binnen de landbouwsector zijn gericht op het optimaliseren van het gebruik van zoet water en het tegengaan van watertekorten.

Concluderende dat:

- Een groot gedeelte van het zoet water nu verdwijnt richting de Oosterschelde, Westerschelde en de Noordzee.

Roept het college op:

- Een gedetailleerde inventarisatie uit te voeren van alle lopende initiatieven binnen de landbouwsector in Zeeland die gericht zijn op het verbeteren van de zoetwaterbeschikbaarheid, met inbegrip van de doelstellingen, deelnemende partijen en de huidige status van deze projecten;
- In kaart te brengen welke obstakels en uitdagingen deze initiatieven ondervinden bij het waarborgen van een duurzame zoetwaterbeschikbaarheid, zoals verzilting, watertekorten en regelgeving;
- Samen te werken met de betrokken partijen om oplossingen te ontwikkelen voor de genoemde uitdagingen en belemmeringen en actief te lobbyen bij de Rijksoverheid voor ondersteuning, waaronder:
 - Er voor pleiten dat landbouwers geen nadelige gevolgen ervaren van bufferstroken wanneer ze water vasthouden in droge landbouwsloten. Bijvoorbeeld door het plaatsen van stuwen;
 - Het bevorderen van de ontwikkeling en implementatie van collectieve waterbassins om zoetwater op te slaan en te delen binnen de landbouwsector;
 - Meer externe zoetwateraanvoer richting de Zuid-Westelijke delta om deze beter te kunnen voeden met zoet water;
- Een uitvoeringsprogramma op te stellen voor zoetwaterprojecten in de provincie Zeeland, hieraan een tijdlijn te verbinden en hier ieder kwartaal PS over te informeren, te beginnen met Q1 2024;
- Het faciliteren van subsidiemogelijkheden voor initiatieven die bijdragen aan duurzaam waterbeheer en zoetwaterbeschikbaarheid in de landbouwsector, en het actief informeren van boeren over deze subsidiemogelijkheden.

En gaat over tot de orde van de dag,

Namens het CDA,

Namens de VVD,

Namens de SGP,

Namens BBB,

Rinus van 't Westeinde Aline van Opdurp

Joan van Burg

Carolien Bierens

Cas Vesseur

Hannie Kool-Blokland

Toelichting: De landbouwsector in Zeeland staat voor aanzienlijke uitdagingen als gevolg van toenemende droogte, met name in het zuidwestelijke kleigebied. Deze motie beoogt de bevordering van innovatieve, droogtebestendige landbouwpraktijken in Zeeland. Het doel is om proeftuinen voor innovatie te creëren, onderzoek naar droogtebestendige gewassen te stimuleren, en akkerbouwers te ondersteunen bij het aanpassen van bouwplannen. Dit zal niet alleen de agrarische sector versterken maar ook de veerkracht van Zeeland vergroten in de context van klimaatverandering.